

## programma 2002-2006

Grote onvrede over de Haagse gemeentepolitiek leidde in 1997 tot de oprichting van de Haagse Stadspartij. Een groep Hagenaars pikte het niet langer dat de landelijke partijen de dienst uitmaakten in de stad en besloten een lokale partij op te richten met als motto: Van onderop. Bij de verkiezingen van 1998 haalde de Haagse Stadspartij haar eerste zetel en trad zij toe tot de Haagse gemeenteraad.

Meer directe invloed voor de burger is nog steeds het belangrijkste politieke uitgangspunt van de Haagse Stadspartij. De afgelopen vier jaar hebben we daar in de gemeenteraad voortdurend op gehamerd. Ook buiten de raad proberen we de Haagse burgers zoveel mogelijk te ondersteunen en te betrekken bij het gemeentelijke beleid. Verder heeft de Haagse Stadspartij zich de afgelopen raadsperiode ontwikkeld tot een progressieve en kritische luis in de pels, die de confrontatie met de gevestigde orde niet uit de weg gaat.

Van elke politieke partij wordt verwacht dat er een verkiezingsprogramma wordt gepresenteerd. Wij hebben dit keer op basis van onze in 1998 geformuleerde uitgangspunten een beschrijving gemaakt van wat de Haagse Stadspartij de afgelopen jaren aan ideeën en standpunten heeft ingebracht in de gemeenteraad. Voor de komende periode hopen we samen met u deze punten verder uit te werken en daarnaast willen wij nadrukkelijk open blijven staan voor nieuwe sprankelende geluiden.

### **Een Communicatieve Stad**

De landelijke partijen hebben van de Haagse gemeentepolitiek een slaapverwekkend en arrogant bedrijf gemaakt dat op gespannen voet staat met democratische verworvenheden. Het doordrukken van veel omstreden plannen als de tramtunnel, de gemeentelijke herindeling en de sloop van de Zwarte Madonna, Duindorp, Houtrust en de Blauwe Aanslag voeden de weerzin tegen de politiek. Het gevolg is dat heel veel burgers afhaken en een machteloos gevoel van "het heeft allemaal toch geen zin" is ontstaan. De Haagse Stadspartij wil de bestaande politieke cultuur flink opschudden en de geluiden uit de stad vertolken in de gemeenteraad. Goed bestuur vereist intensieve samenspraak met de betrokken burgers en deskundigen, zodat optimaal gebruikt gemaakt wordt van de aanwezige kennis en er rekening wordt gehouden met de wensen van de bevolking. Vormen van basisdemocratie zoals referenda juichen wij toe. Verder is stimulering, ondersteuning en huisvesting van maatschappelijke-, bewoners- en zelforganisaties essentieel. Kortom, het gemeentebestuur moet dicht bij de burgers komen te staan en in de raadzaal moet open en stevig worden gedebatteerd.

Om de communicatie in de stad te verbeteren dient er een veel vrijer en pluriformer mediabeleid te worden ontwikkeld. Gemeentelijke initiatieven zoals Residentie.Net en de Stadskrant dienen onafhankelijker te worden. Laagdrempelige publieke lokale radio en tv, waaronder open radio- en televisiekanalen juichen wij toe. Het kabelnet moet veel beter benut worden waardoor het tv- en radioaanbod sterk kan verbeteren. Gratis internet café's en digitale werkplaatsen bij bewonersorganisaties zijn zeer gewenst en verder pleit de Haagse Stadspartij voor vrije zones op de AM- en FM-band voor lokale radiopiraten. Tenslotte moet Den Haag een voorbeeldgemeente worden op het gebied van open-source (vrij toegankelijke) software en de samenwerking met Microsoft afblazen.

Den Haag is een smeltkroes van verschillende bevolkingsgroepen en culturen. Dat vereist respect en begrip voor elkaars levenswijze en cultuur. Discriminatie en onverdraagzaamheid moeten hard aangepakt worden en voorkomen moet worden dat niet-democratische en fundamentalistische organisaties en tendensen voet aan de grond krijgen. Tolerantie houdt voor ons op, waar intolerantie begint. De Haagse Stadspartij hoopt dat het onderlinge respect tussen de verschillende culturen kan worden bevorderd door de inzet van vooral kunst, sport, media en onderwijs.

### **Een Veilige en Rechtvaardige Stad**

Het stadsleven is steeds individualistischer geworden. Zelfverrijking en consumptiedrift vieren hoogtij. Dit leidt mede tot verharding van de maatschappij en verminderde sociale controle. De maatschappelijke lat voor een succesvol leven wordt steeds hoger gelegd, waardoor een groeiende groep mensen problemen krijgt, vaak gepaard gaande met criminaliteit, verslaving, psychiatrische incidenten en illegale circuits. De overlast en onveiligheid die hier het gevolg van is moet door het gemeentebestuur zeer serieus worden genomen, waarbij de prioriteit gelegd moet worden bij de aanpak van de oorzaken, in plaats van bij repressie en strafmaatregelen. De Haagse Stadspartij pleit tevens voor een wijk- en buurtgerichte aanpak om oplossingen aan te dragen. Om de politie te dwingen haar sociale functie te versterken in de zin dat zij veel meer op straat zichtbaar en aanspreekbaar moet zijn, zal zij veel selectiever met haar wagenpark om moeten gaan en meer gebruik kunnen maken van de fiets of rollerskates.

Den Haag profileert zich graag als Internationale Stad van Recht en Vrede. De Haagse Stadspartij beaamt dit, maar met de aantekening dat inperking van het demonstratierecht en het recht op vrije meningsuiting in Den Haag uit den boze is, en er zeker geen wapenbeurzen meer plaats mogen vinden in de stad. Niet iedereen is zonder meer welkom in Den Haag. Zo menen wij dat George Bush jr. niet meer welkom is, omdat hij als gouverneur veel gevangenen naar de beul heeft gestuurd en wij tegen de Amerikaanse bombardementen op onschuldige Afghanen zijn. Ook hebben wij ons kritisch opgesteld over Papa Zorreguieta in het bijzonder en het Koningshuis in het algemeen. Dierenrechten staan bij ons hoog in het vaandel. De Haagse Stadspartij verafschuwt het gebruik van dieren door de ordediensten. Circussen met dieren zijn wat ons betreft niet meer welkom in Den Haag. De gemeente moet in eigen kantines en bij recepties e.d. scharrel-, vegetarische-, en biologische producten serveren.

### **Een Historische en Karakteristieke Stad**

Het huidige Haagse sloop- en bouwbeleid is bedreigend voor de (historische) stad en vervreemdt burgers van hun omgeving. De Haagse Stadspartij wil voortbouwen op de bestaande stad waarmee het karakter van Den Haag intact blijft en de betrokkenheid van de burger behouden blijft. De binnenstad moet z'n historische sfeer behouden. Het plan Spuimarkt moet zich richten op het herstellen van de historische schaal en dient danig te worden bijgesteld. Bestaande gebouwen dienen veel meer het uitgangspunt te zijn voor nieuwe ontwikkelingen. De Zwarte Madonna moet natuurlijk gewoon blijven staan en kan zelfs een spraakmakend voorbeeld worden van een doorontwikkeld wooncomplex waar nieuwe woningen op het dak worden toegevoegd. Daarnaast zouden de bestaande ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken gerenoveerd moeten worden en kan de Turfmarkroute worden opgefrist door allerlei sociale en culturele initiatieven een plek in de plint van de Zwarte Madonna en de ministeries te geven. Mocht dit stranden op een veto van de

Rijksgebouwendienst dan kunnen deze ministeries verkassen richting Groningen of Zoetermeer. Meiers Manhattan is dus volkomen misplaatst, evenals een toren van 130 meter op het Rijswijkseplein en hoogbouw in de Rivierenbuurt.

De Haagse Stadspartij is een verklaard tegenstander van het onbeperkt volbouwen van de schaarse ruimte. Wij pleiten voor het intensiever benutten van bestaande ruimte vanuit milieuoogpunt. In dit kader denken wij ook aan openbare gebouwen zoals scholen, die s'avonds gebruikt kunnen worden door allerlei sociale, culturele en maatschappelijke organisaties. Het wonen boven winkels moet verder worden gestimuleerd. Wij pleiten voor structureel beleid om binnenterreinen en binnentuinen niet vol te bouwen, maar juist groen en open te houden. Wat ons betreft krijgen bestemmingsplannen weer betekenis.

De kustplaats Scheveningen moet een parel aan de Noordzee blijven. Het drieluik Dorp,

Haven en Bad met elk z'n eigen karakteristieke sfeer, moet in harmonie worden gebracht. De huidige dominantie van de toeristische sector zal moeten worden teruggedrongen ten gunste van de rust in het Dorp en de bedrijvigheid (incl. Norfolk) in de haven.

Het Haagse herstructureringsbeleid leidt tot drastische sloop van de bestaande betaalbare woningvoorraad. Dit veroorzaakt nu al grote problemen aan de onderkant van de woningmarkt en berooft hele buurten van hun sociale en stedenbouwkundige identiteit. Het vele sloopafval is bovendien slecht voor het milieu. De Haagse Stadspartij wil dit eenzijdige beleid stoppen en de diversiteit in het woningaanbod vergroten door kleine woningen samen te voegen en het aanbodmodel niet meer te koppelen aan het inkomen. Monumentaal erfgoed zoals de hoven in Duindorp en de hofjes in Transvaal moeten opgeknapt worden voor met name doelgroepen als ouderen en jongeren. Een tijdelijke sloopstop zou de stad als eeuwige bouwput de nodige rust kunnen geven. Het onderhoud van bestaande woningcomplexen moet nadrukkelijker worden opgenomen in prestatieafspraken met woningcorporaties en speculatie door leegstand moet worden aangepakt. Woningen, die ingrijpend gerenoveerd of onvermijdelijk gesloopt worden, mogen niet worden dichtgetimmerd. Daarvoor moet een tijdelijk verhuurbeleid ontwikkeld worden.

### **Een Sociale Stad**

De sociale afbraak moet worden gestopt, wat met het huidige eenzijdige economische beleid en de sloop van vele goedkope woningen juist wordt verergerd. Werkgelegenheid voor lager opgeleiden heeft voor ons prioriteit, waardoor Den Haag minder afhankelijk wordt van de internationale economie en de kantorensector. Zo mag de bestaande werkgelegenheid in de Binckhorst niet ingewisseld worden voor opnieuw een kantorenpark. Kleinschalige bedrijvigheid en milieuvriendelijk midden- en kleinbedrijf moeten in woonwijken gestimuleerd worden onder meer door werkwoningen, ambachtelijke werkgelegenheid en detailhandel toe te staan. Arbeid is echter niet zaligmakend. Integendeel, vrijwilligersbezigheden, geluk in het leven en ontspanning vinden wij van even groot belang. In dit verband pleiten wij dan ook voor minder dwang van de sociale dienst en meer mogelijkheden om met behoud van uitkering of in de vorm van gesubsidieerde arbeid maatschappelijk actief te zijn.

In het streven naar een sociale stad staan betaalbare voorzieningen voorop. Het tegengaan van de tweedeling middels een stevig armoedebeleid en het bewerkstelligen van adequate zorgstructuren zijn van groot belang om sociale uitsluiting, verpaupering en criminaliteit te voorkomen. Hier zijn weliswaar hoge kosten mee gemoeid, maar deze wegen terdege op tegen

de kosten die gemaakt moeten worden wanneer het fout gaat met ontspoorde groepen en individuen. De gemeente dient met name de samenwerking tussen buurtorganisaties en maatschappelijke instanties op het terrein van zorg en welzijn te bevorderen. Hierdoor kunnen wijkgebonden problemen structureel en integraal worden aangepakt. Dit houdt tevens in dat de emancipatie van achtergestelde en kwetsbare groepen mensen onverminderd voort moet blijven gaan. Het gemeentebestuur dient een duidelijk doelgroepenbeleid te formuleren om de participatie van met name vrouwen, nieuwkomers, jongeren en ouderen te bevorderen.

### **Een Menselijke stad**

Een menselijke stad betekent dat niemand uitgesloten mag worden. Illegalen hebben recht op zorg en voorzieningen (stadsasiel) evenals verslaafden, thuis- en daklozen. De Haagse Stadspartij meent dat de toenemende overheidsrepressie tegen deze groepen geen antwoord is, zeker wanneer niet eerst wat aan de oorzaak van de problemen wordt gedaan. Zo pleiten wij al jaren voor kleinschalige gebruikersruimtes voor verslaafden, verspreid over de stad. Daarnaast zou een straatadvocaat en een structurele verbetering van de opvang van dak- en thuislozen uitkomst moeten bieden. Thuisloze jongeren en tienermoeders moeten allereerst een betere toegang krijgen tot de woningmarkt. De broodnodige uitbreiding van maatschappelijke opvang en zorg moet wel kwalitatief goed zijn en vereist goed

personeel. Verder baart het probleem van de huis- en tandartsentekorten ons grote zorgen. De Haagse Stadspartij wil Den Haag aantrekkelijker maken voor beroepsgroepen uit de zorg, onderwijs en veiligheid, zodat ze graag in Den Haag wonen en werken. Wij willen zelfs zover gaan dat werkenden in deze dienstverlenende sectoren een huisvestingsbijdrage krijgen van het gemeentebestuur.

In het onderwijs moeten integrale zorgstructuren in versneld tempo ontwikkeld worden. Alle betrokken instanties dienen samen te werken om te voorkomen dat jeugdigen meer en meer uitvallen met alle gevolgen van dien. Speciale kleinschalige onderwijsprojecten voor leerlingen die in het grootschalige reguliere onderwijs niet blijken te functioneren moeten worden bevorderd. De gemeente dient de achterstanden in de huisvesting, schoonmaak en onderhoud van onderwijsgebouwen snel weg te werken.

Sportverenigingen vervullen een belangrijke functie. De gemeente dient dit grotendeels op vrijwilligerswerk steunende verenigingsleven krachtig en met extra middelen te ondersteunen. Hoewel de nadruk bij recreatiesport ligt vindt de Haagse Stadspartij dat de uitstraling van topsport niet onbelangrijk is. Echter, doorgeschoten plannen zoals een sfeerloos en geldverslindend nieuw voetbalstadion in een van de oksels van het Prins Clausplein moeten resoluut de prullenmand in. Wij zitten niet te wachten op een nieuw monument van mislukt prestige bij de entree van Den Haag, ADO moet gewoon in de stad blijven.

### **Een Groene Stad**

Ook Den Haag moet haar steentje bijdragen aan het verbeteren van het milieu. De Haagse Stadspartij pleit daarom allereerst voor een beheerste economische ontwikkeling waarin grote zorgvuldigheid ten aanzien van het milieu voorop staat. Daarnaast zal het terugdringen van het autoverkeer met kracht moeten worden aangepakt, en moet de gemeente zelf een voorbeeldfunctie vervullen in het gebruik van ecologische producten. Voorts dient de gescheiden inzameling van verschillende afvalstromen veel steviger aangepakt te worden, onder meer door het veelvuldig plaatsen en tijdig legen van afvalbakken voor kleding en dergelijke. Bij nieuwbouw geven wij de voorkeur aan huizen met natuurlijke energievoorzieningen, zoals wind en zon, en aan regenwater-circuits.

Den Haag staat bekend om het vele groen. Meer geld en aandacht moet besteed worden aan groenonderhoud in het bijzonder, en het schoonmaken in het algemeen. Groen is van belang om Den Haag aantrekkelijker te maken om te wonen en te werken, dus is naast ecologisch ook economisch van belang. Aantasting van natuurgebieden zoals het plan om in Kijkduin een toeristische Chinese tuin te realiseren verwerpen wij. Ook de burger moet zich verantwoordelijk voelen voor het milieu en zijn omgeving, wat o.a. binnen de verdere ontwikkeling van de brede buurtschool nadere aandacht moet krijgen. En er moeten meer speciale plekken komen om honden uit te laten en los te laten lopen, zodat hondenbezitters ook met recht kunnen worden aangesproken op de poep op straat.

### **Een Mobiele Stad**

De fietser moet in het Haagse verkeer vaak op z'n hoede zijn. Met name in het centrum ontbreken goede fietsverbindingen. De Haagse Stadspartij kiest voor meer investeringen voor de fietser en de skater (vrijliggende en comfortabele fietspaden). Ook moeten er meer gratis stallingsmogelijkheden voor de fiets komen in zowel het centrum, bij de stations, als in woonwijken. Vooral in en rond het centrum moet voor het autoverkeer eenrichtingsverkeer worden ingesteld en parkeerruimte worden ingeleverd om de fietser de noodzakelijke ruimte te geven. Behalve de fiets moet ook collectief vervoer meer worden gestimuleerd. Een goed fijnmazig stedelijk OV-net met voldoende haltes heeft prioriteit boven een snel regionaal net. Ook de veiligheidsrisico's en barrièrewerking van sneltrams moeten worden vermeden. Snelheid kan gewonnen worden door de verkeerslichten en dienstroosters beter af te stellen. Ook willen wij een onderzoek naar de invoering van trolleybussen op enkele tramtrajecten.

Het openbaar vervoer kan financieel aantrekkelijker worden gemaakt door van de stad in z'n geheel 1 zone te maken.

Hoe meer asfalt, des te meer auto's. Minder asfalt daarentegen dwingt tot het kiezen en ontwikkelen van alternatieven. De Haagse Stadspartij ziet daarom niets in bijvoorbeeld het Trekvliettraci, de Noordwestelijke Hoofdroute en de Centrumring. De Laan Copes van Cattenburg moet weer een laan worden met 1 plus 1 rijstrook, net als het Buitenum zodat de Blauwe Aanslag kan blijven staan. Een autovrije binnenstad levert een prettig verblijfsklimaat op zonder lawaaiige, stinkende, gevaarlijke en ruimte vretende auto's en stimuleert herhaald bezoek. Bovendien: parkeergelegenheid aan de randen van het centrum leidt tot looproutes waar met name kleine ondernemers profijt van hebben, en ook dat stimuleert de bloei van de binnenstad. De Haagse Stadspartij wil daarom minder parkeergarages in het centrum, en de parkeerroute radicaal aanpakken zodat de Veerkades en Paviljoensgracht weer leefbaar worden en in oude grachtenglorie hersteld kunnen worden. Autowegen moeten aan de randen van de stad via transferia goed op het openbaar vervoer aansluiten en de veiligheid en leefbaarheid op drukke routes kan soms worden verbeterd door het instellen van een groene golf. Betaald parkeren is een goede manier om straten met een grote parkeerdruk beter te organiseren zodat er meer ruimte kan ontstaan voor spelende kinderen. En is het rechtvaardig dat de Schilderswijk inmiddels wel voor parkeren op straat moet betalen, en de Vogelwijk niet? Met het huidige beleid wordt betaald parkeren stukje bij beetje via tijdrovende enquêtes en oeverloze discussies ingevoerd. De Haagse Stadspartij kiest onomwonden voor betaald parkeren in de hele stad. Naast het reguliere verkeersveiligheidsbeleid moet wat de Haagse Stadspartij betreft extra aandacht besteed worden aan de verkeersveiligheid rondom scholen, de stroom vrachtwagens van de Norfolkline, en de (brand)veiligheid in de (door ons bestreden en dicht te gooien) tramtunnel.

### **Een Spannende Stad**

Den Haag beschikt over een flink aantal cultuurpaleizen, maar ontbeert vernieuwende en laagdrempelige voorzieningen. Voor met name jonge, startende en/of studerende cultuurmakers is het culturele klimaat van de residentie onaantrekkelijk, zodat deze talenten vaak hun toevlucht zoeken in steden als Amsterdam en Rotterdam. Ook het feit dat Den Haag een multiculturele stad is, is onvoldoende herkenbaar in het culturele aanbod. Kortom, de stad bruist en leeft onvoldoende, en de Haagse Stadspartij wil dit doorbreken door meer geld voor flexibele subsidiepotten te reserveren, door broedplaatsen de kans te bieden zich te ontplooien, door buurtplaatsen (culturele ontmoetingsplaatsen in de wijken) te ondersteunen, door nieuwe verfrissende festivals mogelijk te maken en door het culturele debat te stimuleren. Dit op vernieuwing gerichte beleid mag niet ten koste gaan van bestaande bewezen culturele instituten. Structureel meer geld voor cultuur is dus noodzakelijk. Concreet betekent dit onder meer dat een initiatief als een cultureel centrum voor Scheveningen een volwaardige kans moet krijgen, terwijl vergelijkbare kansen voor bijvoorbeeld Zuidwest, Loosduinen en Mariahoeve onderzocht moeten worden. Bestaande broedplaatsen als de Illusie, de Blauwe Aanslag en diverse kunstenaarsinitiatieven in en rond de Boekhorststraat moeten worden gekoesterd. Zolang de gemeente geen vinger uitsteekt zal het creëren van dergelijke vrijplaatsen door het kraken van leegstaande panden door de Haagse Stadspartij worden aangemoedigd en ondersteund. Het uitgaansleven moet tot bloei kunnen komen door het keurslijf van de horecanota los te laten, en meer ruimte te bieden aan particuliere initiatieven. In het bijzonder dient er met spoed gezocht te worden naar locaties voor discotheken, met name voor 12 tot 16 jarigen.